

Ramowy spis treści

Europejskie wyzwania edukacyjne - Wprowadzenie 8

I. Prawo do edukacji i kształcenia 16

II. Europejska strategia zatrudnienia

- inwestowanie w ludzi (*Proces Luksemburski*) 22

III. Strategia lizbońska - posiedzenie Rady Europejskiej w Lizbonie, 23 i 24 marca 2000 r. Wnioski Prezydencji 28

- 3.1. Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego 31
- 3.2. „Realizacja europejskiego obszaru edukacji przez całe życie” - Komunikat Komisji Europejskiej 42
- 3.3. Edukacja w Europie : Różne systemy kształcenia i szkolenia - wspólne cele do roku 2010 56
- 3.4. Skuteczne inwestowanie w edukację: imperatyw dla Europy - Komunikat komisji 73
- 3.5. „Edukacja i Szkolenie 2010”. Wspólny raport okresowy Rady i Komisji 79
- 3.6. Edukacja i kształcenie w ramach śródkresowej oceny strategii lizbońskiej. Konkluzje Rady ds. Młodzieży i Kultury 87
- 3.7. Zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej 91
- 3.8. Zintegrowany Program działań w zakresie kształcenia ustawicznego. Wniosek 96
- 3.9. Jednolite ramy wspólnotowe dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass). Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 722
- 3.10. Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Komunikat 127
- 3.11. Wnioski Rady Europejskiej - Konkluzje prezydencji 2005 r. 730
- 3.12. Wniosek dotyczy zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie 131

IV. Deklaracja Bolońska (*Proces Boloński*) - szkolnictwo wyższe w Europie 141

- 4.1. Ku europejskiemu obszarowi szkolnictwa wyższego 142
- 4.2. Deklaracja z Grazu. Od Berlina: rola uniwersytetów. 145
- 4.3. Realizowanie europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego 148
- 4.4. Realizacja Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego - Komunikat Konferencji Ministrów 152
- 4.5. Rola Uniwersytetów w Europie Wiedzy - Komunikat Komisji 156
- 4.6. Mobilizowanie potencjału umysłowego Europy. Komunikat Komisji 165
- 4.7. Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego - Komunikat Konferencji Ministrów 172
- 4.8. Ramowa struktura kwalifikacji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego 776
- 4.9. Standardy i wskazówki dotyczące zapewnienia jakości kształcenia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego / 79

V. Polskie plany i strategie edukacyjne 189

- 5.1. Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 214 189
- 5.2. Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013 (wstępny projekt) 198
- 5.3. Narodowa Strategia Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich 2000-2006 205
- 5.4. Strategia Rozwoju Edukacji Narodowej na lata 2001-2006 2/7
- 5.5. Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 221
- 5.6. Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010 225
- 5.7. Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013 (projekt) 236

Zakończenie 253

Aneksy

- 1. Podstawowe akty prawa europejskiego 254
- 2. Podstawowe akty prawa polskiego 257
- 3. Źródła informacji 263
- 4. Rekomendowana literatura 267

Spis treści

Europejskie wyzwania edukacyjne - Wprowadzenie 8

Cele opracowania 9 O Sytuacja ekonomiczno-społeczna w Europie 10 O Rozszerzony katalog źródeł prawa 14 O Struktura publikacji 19

I. Prawo do edukacji i kształcenia w prawodawstwie krajowym i międzynarodowym 16

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka 16 O Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych 17 O Konwencja o Prawach Dziecka 17 O Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską 18 O Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej 20 O Konstytucja RP 21 O Ustawa o systemie oświaty 21

II. Europejska Strategia Zatrudnienia - inwestowanie w ludzi. Inwestowanie w większą liczbę lepszych miejsc pracy (proces luksemburski) 22

Wyzwania zatrudnienia w Europie 22 O Co powoduje wyzwanie dla zatrudnienia w Europie? 22 O Odpowiedź Unii Europejskiej na wyzwanie zatrudnienia 23 O Amsterdam, czerwiec 1997 r.: Nowa strategia zatrudnienia dla Europy 23 O Europejska strategia zatrudnienia w pigułce 23 O Główne zasady w polityce zatrudnienia 24 O Zatrudnienie w Traktacie Amsterdamskim – skrót 24 O Rozpoczęcie Procesu Luksemburskiego 24 O Wytyczne polityki zatrudnienia - kilka uwag 24 O Europejski Fundusz Socjalny a Europejska strategia zatrudnienia 26 O Obszary działania EFS na lata 2000-2006 27

III. Strategia Lizbońska - posiedzenie Rady Europejskiej w Lizbonie, 23 i 24 marca 2000 r. Wnioski Prezydencji 28

3.1. Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego 31

Rola kształcenia ustawicznego w dążeniu do Europy obywatelskiej 31 O Działania na rzecz kształcenia ustawicznego: sześć głównych założeń 34 O Mobilizowanie zasobów na rzecz kształcenia ustawicznego 40

3.2. „Realizacja europejskiego obszaru kształcenia przez całe życie” – Komunikat Komisji Europejskiej 42

Wstęp 42 O Spójne i całościowe strategie edukacji przez całe życie 43 O Działania priorytetowe 43 O Struktura dokumentu 45

3.3. Edukacja w Europie: Różne systemy kształcenia i szkolenia - wspólne cele do roku 2010 56

3.4. Skuteczne inwestowanie w edukację: imperatyw dla Europy – Komunikat komisji 73

Rola edukacji w realizacji celu strategicznego przyjętego w Lizbonie 73 O Dążenie do znacznego zwiększenia skali inwestowania 75 O Bardziej efektywne zarządzanie istniejącymi zasobami 77 O

3.5. „Edukacja i Szkolenie 2010”. Sukces strategii lizbońskiej zależy od wprowadzenia natychmiastowych reform. Raport okresowy Rady i Komisji 79

Edukacja i szkolenie 2010: kluczowe przesłania Rady i Komisji do Rady Europejskiej 80 O Determinująca rola w Strategii Lizbońskiej 81 O Trzy dźwignie sukcesu 85

3.6. Edukacja i kształcenie w ramach śródkresowej oceny strategii lizbońskiej. Konkluzje Rady ds. Młodzieży i Kultury 87

3.7. Zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego.

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej 91

Wprowadzenie 91 O Projekt propozycji programu: Programy Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci i Grundtvig, Jean Monet 93 O Pomocniczość i proporcjonalność 96

3.8. Zintegrowany Program działań w zakresie kształcenia ustawicznego.

Wniosek Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 96

3.9. Jednolite ramy wspólnotowe dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass). Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 122

3.10. Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

Nowy początek strategii lizbońskiej. Komunikat na wiosenny szczyt Rady Europejskiej 727

3.11. Wnioski Rady Europejskiej - Konkluzje prezydencji 2005 r. 130

3.12. Wniosek dotyczy zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie 131

IV. Deklaracja Bolońska (Proces Boloński) - szkolnictwo wyższe w Europie 141

4.1. Ku europejskiemu obszarowi szkolnictwa wyższego 142

Dalsze działania mające na celu wdrażanie sześciu celów procesu bolońskiego 143

4.2. Deklaracja z Grazu. Od Berlina: rola uniwersytetów 145

Uniwersytety jako publiczna odpowiedzialność 146 O Badania jako integralna część szkolnictwa wyższego 146 O Poprawa jakości kształcenia przez budowanie silnych instytucji 146 O Krok naprzód procesu bolońskiego 147 O Mobilność i wymiar społeczny 147 O Zapewnienie jakości: ramy programowe dla Europy 148 O Uniwersytety w centrum reform 148

4.3. Realizowanie europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego. Berlińska

Konferencja Europejskich Ministrów Szkolnictwa Wyższego. Wkład Komisji Europejskiej 148

Wzmocnienie roli uniwersytetów w Europie Wiedzy 149 O Wkład UE od Pragi do Berlina 150 O Punkty kredytowe dla kształcenia przez całe życie (lifelong learning) 150 O Europejska współpraca w zakresie zapewnienia jakości 150 O Wspólne stopnie 150 O Konkretny kroki naprzód w Berlinie 151

4.4. Realizacja Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego - Komunikat Konferencji Ministrów 752

Postęp 152 O Zapewnienie jakości 152 O Struktura stopni: przyjęcie systemu opartego zasadniczo na dwóch cyklach kształcenia 153 O Promocja mobilności 153 O Wprowadzenie systemu punktów kredytowych 153 <> Promocja europejskiego wymiaru w szkolnictwie wyższym 154 O Promocja atrakcyjności europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego 154 O Kształcenie przez całe życie 154 O Działania dodatkowe 155 O Ocena 155

1.5. Rola Uniwersytetów w Europie Wiedzy - Komunikat Komisji 756

Wstęp 156 O Uniwersytety europejskie dzisiaj 156 O Sieć uniwersytetów w Europie 157 O Nowe wyzwania dla uniwersytetów w Europie 157 O Obszary działań na rzecz uniwersytetów 159 O Zapewnienie uniwersytetom europejskim dostępu do wystarczających i dostępnych i sposób ciągły środków 161 O Sposoby zwiększenia i zróżnicowania źródeł finansowania czelni 162 O Efektywne wykorzystanie istniejących funduszy 162 O Zwiększenie skuteczności

wykorzystania wyników badań naukowych 162 O Poprawa jakości kształcenia w uniwersytetach europejskich 163 O Poszerzanie perspektyw dla uniwersytetów europejskich 164

4.6. Mobilizowanie potencjału umysłowego Europy: umożliwianie uniwersytetom wniesienia pełnego wkładu do Strategii Lizbońskiej - Komunikat Komisji 765

Uniwersytety odgrywają kluczową rolę w osiąganiu celów lizbońskich 165 O Rosnące wyzwania 165 O Podstawowy program modernizacyjny: atrakcyjność, zarządzanie, finansowanie 167 O Zarządzanie: potrzeba lepszego zarządzania systemowego i instytucjonalnego 168 O Finansowanie: potrzeba większych i bardziej efektywnych inwestycji 169 O Priorytety działania 169 O Uwalnianie potencjału uniwersytetów na szczeblu krajowym 170 O Odpowiedź na wezwanie uniwersytetów o więcej wsparcia ze strony Europy 170 O Niezbędne wsparcie dla pilnych działań 171

4.7. Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego - Realizacja celów – Komunikat Konferencji Ministrów 772

Partnerstwo 172 O Ocena postępu prac 172 O System kształcenia 172 O Zapewnienie jakości 173 O Uznawanie dyplomów i okresów trwania studiów 173 O Dalsze wyzwania i priorytety 173 O Ocena postępu prac do 2007 r. 175 O Przygotowania do 2010 r. 175

4.8. Ramowa struktura kwalifikacji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego 776

4.9. Standardy i wskazówki dotyczące zapewnienia jakości kształcenia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego 779

V. Polskie plany i strategie edukacyjne 189

5.1. Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 189

Cel Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 189 O Osie rozwoju Narodowego Planu Rozwoju 191 O Oś rozwoju - Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia 191 O Program operacyjny - Rozwój zasobów ludzkich 193 O Program operacyjny - Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich 196 O Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 196

5.2. Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013 (wstępny projekt) 198

Cele strategiczne 198 O Priorytety strategiczne 199 O Priorytet: wiedza i kompetencje 201 O Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja 203

5.3. Narodowa Strategia Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w latach 2000-2006 205

Wyzwania dla polityki rynku pracy 205 O Cele Strategii 206 O Poprawa jakości zasobów ludzkich 207 O Reforma systemu edukacji młodzieży a potrzeby rynku pracy 208 O Edukacja i wychowanie młodzieży niedostosowanej społecznie 211 O Kształcenie młodzieży nie objętej reformą systemu edukacji 211 O Edukacja ustawiczna osób dorosłych 212 O Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych 215 O Informacja zawodowa i poradnictwo zawodowe 215

5.4. Strategia Rozwoju Edukacji Narodowej na lata 2001-2006 277

Cele stałe i strategiczne 219

5.5. Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 227

Wprowadzenie 221 O Uwarunkowania rozwoju kształcenia ustawicznego w Polsce 222 O Strategiczne cele rozwoju kształcenia ustawicznego 224 O Działania priorytetowe 225

5.6. Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010 228

Megatrendy współczesnego świata 228 O Wizja rozwoju polskiego szkolnictwa wyższego 228 O Cele szkolnictwa wyższego 229 O Realizacja strategii 229

5.7. Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013 (projekt) 236

Wprowadzenie **236** O Cele i założenia strategii edukacji **237** O Działania służące realizacji
zamierzeń strategicznych **240**

Zakończenie 253

Aneksy

- 1. Podstawowe akty prawa europejskiego 254**
- 2. Podstawowe akty prawa polskiego 257**
- 3. Źródła informacji 263**
- 4. Rekomendowana literatura 267**